

Arapçada Masdarlar, Masdarların Türkçede Kullanılış Şekilleri

- Arapçada masdarlar mücerred ve mezîdüñfîh olmak üzere ikiye ayrılır.

Mücerred Sülasi Masdarlar

Semai olan mücerred sülasi masdarlarının kırka yakın vezni vardır. Osmanlı Türkçesinde çok kullanılanlar şunlardır:

Mücerred Sülasi Masdarlarının İsm-i Fâilleri ve İsm-i Mef'ûlleri

Mücerred sülasi masdarların ism-i fâilleri فَاعِلْ vezninde, ism-i mef'ûlleri مَفْعُولْ vezninde olur.

اسم فاعل	اسم مفعول
عارف	معروف
جاهل	مجهول
فاتح	مفتوح
قاتل	مقتول
أمر	أمّور

Mücerred Rubai Masdarlar

Dört aslı harften meydana gelen mücerred rubai masdarlarının bir kalıbı vardır. **فَعْلَتْ**

سلطنت ، عربده ، ترجمه

Mücerred Rubai Masdarlarının İsm-i Fâilleri ve İsm-i Mef’ûlleri

Mücerred rubai masdarlarının ism-i fâilleri **مُفَعِّلٌ** vezninde, ism-i mef’ûlleri **مُفَعَّلٌ** vezninde olur.

اسم فاعل	اسم مفعول
مترجم	مترَجم
موسوس	مطنطن

! Bazı cümle ve ibarelerin kısaltmasından oluşmuş kelimeler de **فعلاتْ** veznindedir. Bu gibi kelimelere menhût denir.

صلوله, حمدله, بسمله

Mezidünfih Masdarlar

Mezidünfih masdarlar mücerred masdarlardan farklıdır, her kalının belirli anlamları vardır.

If'âl افعال Babı

If'âl vezninde 'ler zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle geçişlidir ve nesne alırlar.

اثبات، اخراج، اكرام

If'âl vezninin ism-i fâili، مُفْعِل ism-i mef'ûlü مُفْعَل veznindedir.

اسم فاعل	اسم مفعول
مکرم	مکرَم
مخرج	مخرج
مثبت	مثبت

Tef'îl تفعیل Babı

Tef'îl vezninde ت ve ى zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle geçişlidir ve nesne alırlar.

تنقید، ترتیب، تعلیم

Tef'îl vezninin ism-i fâili، مُفَعَّل ism-i mef'ûlü veznindedir.

اسم فاعل	اسم مفعول
معلم	معلم
مرتب	مرتب
منقد	منقد

Tefa''ul تفعل Babı

Tefa''ul vezinde ت zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle dönüşlüdür.

تردد، تشكيل، متکبر

Tefa''ul vezninin ism-i fâili مُتَفَعِّل ism-i mef'ûlü مُتَفَعِّل veznindedir.

اسم فاعل	اسم مفعول
متکبر	-
متشکل	متشکل
متردد	-

Tefâ'ul تفاعل Babı

Tefâ'ul vezinde ت ve ل zâiddir. Bu vezindeki masdarlar işteş, dönüşlü, geçisiz olabilirler. Ayrıca olmayan bir durumu olmuş gibi göstermek için de bu vezin kullanılır.

تشاعر, تمایل, تکامل

Tefâ'ul vezninin ism-i fâili مُتَفَاعِل, ism-i mef'ûlü مُتَفَاعِل veznindedir. Bu masdarın ism-i mef'ûlü az kullanılır.

اسم فاعل	اسم مفعول
متکامل	-
تمایل	-
متشاعر	-

Mufâ'alet مفأعلت Babı

Mufâ'alet vezninde م ve ت zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle işteşlik ifade ederler.

محافظه، محاربه، مخبره

Mufâ'alet vezninin ism-i fâili، مُفَاعِل، ism-i mef'ûlü مُفَاعَل veznindedir.

اسم فاعل	اسم مفعول
مخابر	-
محارب	-
محافظ	-

İnfi'âl انفعال Babi

İnfi'âl vezinde ن ve ا'ler zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle dönüşlüdür.

انقلاب, انكشاف, انكسار

İnfi'âl vezninin ism-i fâili مُنْفَعِل veznindedir. Bu babın ism-i mef'ûlü kullanılmaz.

اسم فاعل

منكسر

منكشف

منقلب

İf'ilâl افعال بابی

İf'ilâl vezninde 'ler zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle renk ve fizikî noksanlık ifade eder.

اسوداد، احمرار، اغبرار

İf'ilâl vezninin ism-i fâili **مفعَلٌ** veznindedir. Bu babın ism-i mef'ûlü kullanılmaz.

Ifti'âl افتعال بابی

Ifti'âl vezninde ت ve 'ler zâiddir. Bu vezindeki masdarlar genellikle dönüşüldür.

اعتقاد، افتخار، اجتماع

İfti'âl vezninin ism-i fâili, مُفْتَعِل ism-i mef'ûlü مُفْتَعِل veznindedir.

اسم فاعل	اسم مفعول
مفترخ	-
معتقد	معتقد
مجتمع	-

İstif'âl استفعال Babı

İstif'âl vezinde س ت ve ا'ler zâiddir. Bu vezindeki masdarlar bir şey isteme, dileme anlamı ve sayma, addetme anlamı ifade ederler.

استرحاٰم, استخفاف, استغفار

İstifâl vezninin ism-i fâili, مُستَفْعِل ism-i mef'ûlü مُستَفْعِل veznindedir.

اسم فاعل	اسم مفعول
مستغفر	-
مسترحم	مسترحم

Mimli Masdarlar

Semâî olup başlarında zâid bir م bulunan masdarlara mimli masdar denilir. مَفْعِل, مَفْعَلَت, مَفْعَل mimli masdarlardır.

مرحمة, مقصد, معرفة, موعد

Mec'ûl Masdarlar

Bazı sıfat ve isimlerin sonuna **يَتْ** eki getirilip onlardan masdarlar türetilir. Bu masdarlara mec'ûl (ca'lî) masdarlar denir.

ابدیت، محبوبیت، انسانیت